

## Taruliisa Warsta (kuv.): *Grimmin satu: Ruusunen* (Tammi, 2007)

*Ruusunen* on Unikudelmia-näyttelyn kirjajoukon kummajainen, sillä kaikki 30 muuta kirjaa ovat suomalaisten kirjailijoiden käsialaa. Ruusunen ikituttu tarina on mukana kattauksessa kuvituksensa vuoksi. Taruliisa Warstan hurmaavat kuvat tuovat prinsessa Ruusunen tarinan pohjoiseen: sadun ruusut ovat juhannusruusuja ja satavuotista unta nukkuvaa linnaa ympäröivät valkoiset hanget.

**Kenelle?** Jokaiselle, jonka sadut vievät mennessään, aina leikki-ikäisistä aikuisiin.

### NUKKUVA PAIKKA

*Hän kulki vieläkin eteenpäin, ja kaikkialla oli niin hiljaista, että hän saattoi kuulla oman hengityksensä. Lopulta hän tuli torniin ja avasi sen pienen kamarin oven, missä Ruusunen nukkui. (s. 25.)*

Millainen voisi olla nukkuvaa metsä? Entä kirjasto, merenranta, teatteri, koulu tai puutarha? Kirjoita jokin nukkuvaa paikka. Aloita hetkestä, jolloin joku astuu tuohon paikkaan. Miltä nukkuvaa paikka näyttää, tuoksuu, kuulostaa ja tuntuu? Kuljeta henkilöäsi nukkuvan tilan halki. Lopeta tekstisi siihen hetkeen, kun hän saapuu perille. Minne, sen tiedät vain sinä!

### SATUINTERTEKSTEJÄ

*Mutta tuskin hän oli koskettanut värttinää, kun ennustus kävi toteen ja hän pisti värttinällä sormeensa. Heti piston tunnettuaan tyttö kaatui tornikamarin vuoteelle ja vaipui syvään uneen. (s. 13.)*

Intertekstuaalisuus on kirjallisuustieteen käsite, jolla tarkoitetaan tekstissä esiintyviä viittauksia toisiin teksteihin. Tutustutaan siihen hieman:

Mikä satu sinulla tulee mieleen seuraavista sanoista: 1) värttinä, 2) lasikenkä, 3) myrkyomina ja 4) piparkakkumökki? Olen liki varma, että vastauksesi ovat Prinsessa Ruusunen, Tuhkimo, Lumikki sekä Hannu ja Kerttu. Ihmeellistä, eikö totta? Me tunnistamme nuo sadut vain yhdestä sanasta.

Kokeillaan intertekstuaalisuutta satusanojen avulla! Kirjoita pieni teksti – vaikkapa runo tai tarinanpala, johon upotat mukaan yhden tai useamman saduista tutun sanan (esine, paikka, henkilön nimi tms.). Yksittäisten satusanojen kautta tekstisi käy vuoropuhelua niiden satujen kanssa, joista poimit sanoja mukaan. Jos tekstisi päähenkilö esimerkiksi ajaa kurpitsavaunuilla, aika monella lukijalla tulee mieleen Tuhkimo. Mielenkiintoista, eikö totta!

## OLIPA KERRAN TAJUNNANVIRTAA

Kirjoita satutajunnanvirtaa:

A) Ota kynä käteen ja paperi eteesi!

B) Kirjoita vaikkapa 5, 10 tai 15 minuuttia siten, että kynäsi ei saa kertaakaan pysähtyä. Kirjoita juuri se, mitä mieleesi milloinkin juolahtaa (tai ei juolahda: voi sitä kirjoittaa välillä myös sen, että *en nyt kyllä mitään keksi*).

C) Aloita tekstisi sanoilla *olipa kerran*.

D) Jos kirjoitatte tajunnanvirtaa ryhmässä, ohjaaja voi välillä sanoa jonkin satuihin/tarinoihin liittyvän sanan, joka kirjoittajien pitää lisätä tekstiinsä juuri sillä hetkellä (esim. *rukki, piparkakkumökki, nilkkarengas, lasikenkä, susi, myrkkymena, salamanmuotoinen arpi ja jäälinna*). Kenties satusanat vaikuttavat siihen, mitä tajunnanvirrassa seuraavaksi tapahtuu...

E) Kirjoitusajan loputtua päätä tekstisi sanoilla *sen pituinen se*.

F) Lue läpi, mitä olet kirjoittanut. Etsi tekstisi hauskin, oudoin, tylsin, väsähtänein ja kiinnostavin katkelma. Valitse yksi katkelma ja jatka sen parissa vielä hetki. Muokkaa, lisää, poista, muuta! Voisiko katkelmastasi tulla vaikkapa pieni paikankuvaus, kohtausta, proosaruno tai outo ajatelma?